

**Izgradnja zajednice sa zajedničkom
budućnošću čovečanstva:
Savremeni značaj i opipljiva dostignuća**

Institut de recherche de Xinhua

◆
◆ Institut de recherche de Xinhua

◆
.....
**Izgradnja zajednice sa zajedničkom budućnošću čovečanstva:
Savremeni značaj i opipljiva dostignuća**

**Izgradnja zajednice sa
zajedničkom budućnošću
čovečanstva: Savremeni značaj
i opipljiva dostignuća**

Sadržaj

1. Upravljanje svetom — Kineska rešenja za zajedničke izazove.....	5
1.1 Snažan poziv na suočavanje sa zajedničkim izazovima	5
1.2 Težnja sveta za svetlijom budućnošću	8
1.3 Suštinski preduslov modernizacije u kineskom stilu	11
2. Lepota i zajedništvo — Kineske ideje koje odjekuju svetom	16
2.1 Suština zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva.....	16
2.2 Kulturni koreni zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva..	20
2.3 Savremeni značaj zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva	27
3. Doprinositi svetu — Kineska praksa u službi dobrobiti celog čovečanstva.....	33
3.1 Stalni napredak izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva na različitim nivoima i u različitim oblastima.....	33
3.2 Inicijativa „Pojas i put“ efikasno implementira koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva	36
3.3 Tri globalne inicijative obogaćuju smisao zajedničke budućnosti čovečanstva	40

Kako se ljudsko društvo razvija i napreduje, pojavljuju se različite civilizacije i sistemi. Kako da koegzistiramo i da idemo napred paralelno na Zemlji, jedinom domu čovečanstva?

U martu 2013. godine, predsednik Kine, Si Đinping, je izneo inicijativu za izgradnju zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva.¹ Na 20. kongresu Komunističke partije Kine, jasno se navodi: “Izgradnja zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je budućnost svih naroda. Svi mogu zajedno da se razvijaju ne ugrožavajući jedni druge, a putevi teku paralelno bez sukoba. Kada sve zemlje budu sledile ovaj put, uživaće u harmoniji i obostrano korisnoj saradnji, trajnom prosperitetu i zagarantovanoj sigurnosti.”²

U proteklih 11 godina, ideja o zajednici zajedničke budućnosti čovečanstva se neprestano obogaćuje i razvija, teorijski okvir postaje sve obimniji, a značaj u ovom dobu sve izraženiji. Svetlost istine se probila kroz oluje vremena i postala neiscrpna ideološka moć koja predvodi napredak.

U proteklih 11 godina, inicijativa za izgradnju zajednice

1 https://www.gov.cn/ldhd/2013-03/24/content_2360829.htm

2 https://www.gov.cn/xinwen/2022-10/25/content_5721685.htm

zajedničke budućnosti čovečanstva je evoluirala od kineskog predloga do međunarodnog konsenzusa. Sve više zemalja i naroda prepoznaje da ova ideja odgovara zajedničkim vrednostima i interesima celokupnog čovečanstva, okupljajući ljude širom sveta na temelju izgradnje boljeg sveta i stvaranja bolje budućnosti. Izgradnja zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je stoga više puta zabeležena u dokumentima Ujedinjenih nacija i drugih međunarodnih organizacija, te je dobila visoku pohvalu i podršku od strane lidera mnogih država i međunarodnih organizacija.

U proteklih 11 godina, napredak u izgradnji zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva se transformisao iz lepe vizije u bogatu praksu, postižući brojne rezultate. Međunarodna saradnja, oličena u inicijativama kao što je „Pojas i put“ cveta, a izgradnja bilateralnih i multilateralnih zajednica zajedničke budućnosti čovečanstva neprestano napreduje. Izgradnja u više oblasti kao što su zajednica zdravlja i higijene čovečanstva, zajednica zajedničke budućnosti interneta, zajednica zajedničke budućnosti nuklearne bezbednosti, zajednica zajedničke budućnosti okeana, zajednica života ljudi i prirode, zajednica života na

Zemlji, zajednica globalnog razvoja i zajednica bezbednosti čovečanstva, omogućava da se izgradnja zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva ostvari kroz različite dimenzije i konkretne akcije.

Zajednica zajedničke budućnosti čovečanstva je ključna ideja u Si Đinpingovoj Misli o diplomatiji, koja odražava pogled na svet, poredak i vrednosti kineskih komunista, kao i usmerenje ka napretku svetske civilizacije. To je razvoj i primena marksističke teorije “stvarne zajednice” (die wirkliche Gemeinschaft), kao i nasleđivanje i promovisanje kineske izvrsne tradicionalne kulture koja odjekuje drevnom mudročću i zajedničkih težnji u različitim civilizacijama širom sveta.

Promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je jedan od suštinskih zahteva za modernizaciju u kineskom stilu. Kao zemlja sa gotovo petinom svetske populacije i tesnim vezama sa svetom, Kina svojim sopstvenim procesom modernizacije doprinosi globalnom napretku ka budućnosti koja je obeležena trajnim mirom, opštom bezbednošću, zajedničkim prosperitetom, otvorenošću, inkluzivnošću, kao i čistom i lepom okolinom.

“Samo kada svet bude dobar, Kina će biti dobro; ako Kina bude dobro, svet će biti još bolji.”¹ Promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva ne samo da odražava zahteve za ostvarenje sopstvenog razvoja u savremenom svetu, već takođe pokazuje odgovornost i angažovanost Kine kao velike sile.

“U današnjem svetu, stepen međusobne povezanosti i zavisnosti među zemljama je bez presedana. Ljudi žive u istom globalnom selu, istom vremenskom i prostornom kontekstu gde se ukrštaju istorija i stvarnost, te postaju sve više nerazdvojni deo zajednice zajedničke budućnosti.”² Promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva tesno je povezano sa sudbinom i budućnošću svakog naroda, svake zemlje, svakog pojedinca i predstavlja konkretnu akciju usmerenu ka konačnoj brizi o ljudskoj budućnosti, kao i duhovno vođstvo u kontinuiranom nasleđivanju i prenošenju ljudske civilizacije.

1 <http://www.beltandroadforum.org/n101/2023/1018/c132-1174.html>

2 https://www.gov.cn/ldhd/2013-03/24/content_2360829.htm

1. Upravljanje svetom — Kineska rešenja za zajedničke izazove

U današnjem svetu, ljudsko društvo se suočava ne samo sa teškim istorijskim dugovima, već i sa ozbiljnim realnim ispitima. Promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je put za sve zemlje da se suoče sa izazovima, reše sporove i prevaziđu razlike. To je takođe predlog koji Kina nudi kako bi podstakla ljudsko društvo da teži svetu koji je obeležen trajnim mirom, opštom bezbednošću, zajedničkim prosperitetom, otvorenošću, inkluzivnošću, kao i čistom i lepom okolinom.

1.1 Snažan poziv na suočavanje sa zajedničkim izazovima

Od velikih geografskih otkrića 15. veka, razvijene zapadne zemlje postepeno su uspostavile nepravedan sistem međunarodne industrijske podele rada i nepravedan međunarodni političko-ekonomski poredak putem osvajanja silom i pljačkanja širom sveta, što je rezultiralo time da većina zemalja u razvoju još uvek nije uspela potpuno da se oslobodi okova transnacionalnog kapitala i ideološke kontrole, te se

i dalje bore sa razvojnim izazovima. Istovremeno, razvijene zapadne zemlje suočavaju se sa nizom problema poput prekomerne finansijske liberalizacije, deindustrijalizacije, društvene polarizacije i političke ekstremizacije u okviru kapitalističkog sistema koji slepo teži profitu, što dovodi do političkog haosa, ekonomske stagnacije i društvenih rascepa, ostavljajući građane zbunjenim, izgubljenim i frustriranim.

Kroz istoriju, posebno od industrijske revolucije 18. veka, ljudi su previše uzimali od prirode, što je dovelo do ozbiljnih oštećenja i uticalo na održivi razvoj ljudskog društva. Globalno zagrevanje, klimatske promene koje dovode do čestih ekstremnih vremenskih prilika, smanjenja prinosa poljoprivrednih kultura i širenja određenih bolesti, prouzrokuju ogromne gubitke u ljudskim životima i imovini, postavljajući ogroman izazov za ekonomski i društveni održivi razvoj.

Nova tehnološka revolucija koja je u toku se neprekidno ubrzava, što dovodi do dubokih društvenih promene i testira sposobnost prilagođivanja i upravljanja svih zemalja. Nove tehnologije donose nove oblike nejednakosti, a tehnološke razlike i digitalni jaz stvaraju nove rascepe, što

dovodi do novih oblika nepravde poput tehničke oligarhije i manipulativne prakse tehnoloških divova. Čovečanstvo ne samo da se suočava sa novim opasnostima koje donosi tehnološka dominacija, već se takođe suočava sa nepredvidivim tehnološkim rizicima.

Uz sve izraženije nekonvencionalne pretnje, tradicionalne pretnje nisu ništa manje ozbiljne. Konflikt između Rusije i Ukrajine još traje, a nemiri na Bliskom istoku ponovo su se aktivirali. Lokalne sigurnosne situacije se pogoršavaju i negativni uticaji se šire širom sveta. Među nekim velikim silama nema konsenzusa o saradnji, a atmosfera blokovske konfrontacije ponovo se širi. Svetska ekonomija se slabo oporavlja, a protekcionizam i misao o „igri nulte sume“ remeti globalne industrijske lance i mreže snabdevanja. Danas, svet se suočava sa nedostatkom mira, sigurnosti, razvoja i upravljanja, a multilateralni sistem upravljanja se suočava sa ozbiljnim izazovima.

Stari i novi problemi se prepliću i sukobljavaju, kompleksni sukobi se mešaju i fermentiraju, dok nestabilnost i neizvesnost postaju normalno stanje u svetu. Kao što je rekao generalni sekretar Ujedinjenih nacija Antonio

Gutereš u avgustu 2023. godine tokom dijaloga lidera zemalja BRIKS-a, afričkih zemalja i ostalih rastućih tržišta i zemalja u razvoju: “Ne možemo priuštiti da u svetu postoji rascep u globalnoj ekonomiji i finansijskom sistemu, gde svaka zemlja vodi svoju strategiju u oblasti tehnologije uključujući i veštačku inteligenciju, i gde se bezbednosni okviri međusobno sukobljavaju.”¹ Kuda ići i šta činiti? Čovečanstvo se ponovo nalazi na raskrsnici.

Suočena sa različitim rizicima i izazovima današnjeg sveta i suočena sa velikim pitanjem kakav svet graditi i kako ga graditi, što je ključno pitanje koje se tiče ljudske kolektivne budućnosti, Kina je predložila jasnu strategiju — promovisanje koncepta zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva.

1.2 Težnja sveta za svetlijom budućnošću

Ljudska društva su, kroz dugu istoriju razvoja, prirodno formirala različite etničke grupe, različitu istoriju i različite kulture. Za Kineze, svet je kao vrt sa mnogo cvetova, gde svaka zemlja sa različitim društvenim sistemima i istorijskim

1 <https://news.un.org/zh/story/2023/08/1120907>

kulturama ima svoju posebnost. Iako su putevi koje smo prošli različiti, ljudi svih zemalja teže istoj lepoj budućnosti, a cilj mira i prosperiteta je zajednički. Promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva okuplja najveći zajednički interes svih naroda u izgradnji boljeg sveta.

Pojam zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva naglašava “zajedništvo” — što ne znači smenu jednog sistema drugim, niti jedne civilizacije drugom, već zemlje sa različitim društvenim sistemima, ideologijama, istorijskim kulturama i različitim nivoima razvoja koje dele interese, prava i odgovornosti u međunarodnim poslovima.

Pojam zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva podstiče povezivanje - čak i u antičko doba, kada su prevozna sredstva bila vrlo ograničena, karavani na Putu svile, trgovački brodovi koji prelaze okeane, putnici koji su putovali širom sveta, avanturisti bez granica — svi su doprineli razmeni i uzajamnom učenju o ljudskim civilizacijama, napretku i razvoju. Velika geografska otkrića ubrzala su protok globalnih resursa, razvoj nauke i tehnologije proširio je ljudsko poznavanje, a veličanstvena

slika globalizacije postepeno se odmotava, čineći čovečanstvo sve više isprepletanom zajednicom, u kojoj svaki pojedinac ima udeo u sudbini drugih.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva zagovara “ujedinjenje” — predsednik Si Đinping ističe: “Na putu ka sreći za sve ljude, nijedna zemlja, nijedan narod ne sme biti zapostavljen.”¹ Promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva u skladu je sa zajedničkim interesima celog čovečanstva, odražava glas svih ljudi sveta koji teže miru, razvoju, pravednosti, jednakosti, demokratiji i slobodi, ukazuje na ispravan pravac istorijskog razvoja i stoga dobija sve veću podršku zemalja i naroda, negujući duh saradnje među civilizacijama.

Od kada je predsednik Si Đinping 2013. godine predstavio koncept izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva, njegova ideja neprekidno se obogaćuje i razvija, ali i na vrlo opipljiv način sprovodi u delo. To je sada postao važan pristup Kine pri suočavanju sa globalnim izazovima i oblikovanju bolje budućnosti tokom ove ključne transformacije sveta. Ovaj koncept pomaže da se ukloni

1 http://www.xinhuanet.com/politics/leaders/2021-07/07/c_1127628998.htm

veo izmaglice u nemira u svetu, i ukaže na jasan pravac globalnog razvoja.

1.3 Suštinski preduslov modernizacije u kineskom stilu

Veliki preporod kineskog naroda kroz modernizaciju u kineskom stilu predstavlja istorijsku misiju Komunističke partije Kine u novom dobu. U procesu ostvarivanja modernizacije u kineskom stilu, promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je njen integralni deo i jedan od njenih suštinskih zahteva.

Kina nikada nije posmatrala svoj odnos sa svetom iz izolovane perspektive. Predsednik Si Đinping je u ključnom govoru na Trećem forumu za međunarodnu saradnju “Pojas i put” ovako opisao odnos Kine sa svetom: “Samo kada svet bude dobar, Kina će biti dobro; ako Kina bude dobro, svet će biti još bolji.”¹

“Kina ne može da postigne razvoj u izolaciji od ostatka sveta, kao što ni svet ne može dostići prosperitet bez kineskog doprinosa.”² Kina uvozi naprednu opremu, sirovine i važne

1 <http://www.beltandroadforum.org/n101/2023/1018/c132-1174.html>

2 http://www.xinhuanet.com/politics/2020-11/10/c_1126723118.htm

materijale iz mnogih zemalja širom sveta, a izvor uvoza obuhvata preko 200 zemalja i regiona na šest kontinenata. Ogromna tržišna potražnja Kine pruža ogromne mogućnosti za saradnju kompanija širom sveta.¹ Kina neumorno usvaja izvrsna civilizacijska dostignuća i napredna iskustva iz različitih zemalja širom sveta, što ima za posledicu rađanje novih ideja i uvida prožetih kineskim karakteristikama. Kao druga najveća svetska ekonomija, najveći proizvođač robe i najveći trgovinski partner, Kina aktivno doprinosi svetskom miru, stabilnosti i ekonomskom razvoju. Kina je drugi najveći donator u budžetu Ujedinjenih nacija², postajući “ključni faktor i ključna snaga za mirovne operacije”.³ U proteklih deset godina, Kina je doprinela za više od trećine rastu svetske ekonomije. Kina crpi razvojnu energiju iz sveta, istovremeno omogućavajući da njen razvoj bolje koristi svetu.

Izgradnja zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je prirodan produžetak kineskog puta modernizacije. Kineski put modernizacije obuhvata ogromnu populaciju i

1 https://www.gov.cn/lianbo/fabu/202401/content_6925700.htm

2 https://www.gov.cn/xinwen/2018-12/24/content_5351537.htm

3 <http://www.mod.gov.cn/gfbw/jsxd/wh/4839681.html>

ima za cilj postizanje zajedničkog prosperiteta, koordinisanog materijalnog i kulturno-etičkog napretka, harmonije između čovečanstva i prirode i miroljubivog razvoja. Kako Kina teži mirnom razvoju, ona stoji kao nepokolebljivi zagovornik mira u svetu, težeći da „izgradi svet trajnog mira.” Prihvatajući viziju zajedničke, sveobuhvatne, kooperativne i održive bezbednosti, Kina se obavezuje da će „izgraditi svet zajedničke bezbednosti”. Sa fokusom na prosperitet za sve, Kina nastoji da „izgradi svet zajedničkog prosperiteta” kroz saradnju u kojoj sve strane dobijaju. Podržavajući koncept “koordinisanog materijalnog i kulturno-etičkog napretka”, Kina se zalaže za “izgradnju otvorenog i inkluzivnog sveta” kroz komunikaciju i uzajamno učenje. U svojoj posvećenosti očuvanju životne sredine i promovišući harmoniju između čovečanstva i prirode, Kina teži da „izgradi čist i lep svet.” Ciljevi kineske modernizacije usklađeni su sa ciljevima zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva. Oba skupa ciljeva odražavaju kineski integrisani plan pet sfera, koji promoviše politički, ekonomski, društveni, kulturni i ekološki razvoj. Ovi ciljevi oličavaju vrednosti poštovanja pojedinaca, jednakosti, mira,

razvoja i poštovanja prema prirodi. Oni predstavljaju primer kineske mudrosti i napora u efikasnom upravljanju odnosima među ljudima i između čovečanstva i prirode.

Kineska modernizacija je neraskidivo povezana i neodvojiva od izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva. Modernizacija u kineskom stilu će pružiti čvrstu osnovu za promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva. Kina, koja čini gotovo petinu svetske populacije, ostvarivanjem modernizacije doprinosi ogromnoj modernizaciji ljudskog društva. Uspeh modernizacije u kineskom stilu takođe će pružiti primer i ponuditi novi put za druge zemlje u razvoju kako bi ostvarile modernizaciju, doprinoseći globalnom razvoju, podstičući modernizaciju čitavog čovečanstva, i stvarajući povoljnije uslove za izgradnju zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva. Izgradnja zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je jedan od suštinskih preduslova modernizacije u kineskom stilu. To proizlazi iz unutrašnje istorijske misije Komunističke partije Kine, kao i spoljnog okruženja koje je potrebno za ostvarenje modernizacije u kineskom stilu. Komunistička partija Kine ne samo da teži sreći kineskog

naroda, već ima ambiciju da doprinese napretku čovečanstva i svetu. Povoljni spoljni uslovi za zajednički i miran razvoj čovečanstva, bez sumnje, predstavljaju povoljne uslove za ostvarenje modernizacije Kine.

Istrajavanje u promovisanju izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva tokom procesa modernizacije u kineskom stilu čini ga drugačijim od zapadne modernizacije. Zapadnu modernizaciju prati invazija, pljačka, nasilje i nejednakost. Kina ne ide starim putem zapadne modernizacije i ne ugrožava interese drugih zemalja tokom svog razvoja. Umesto toga, Kina se drži ideje o zajedničkoj budućnosti čovečanstva, zagovara jednakost, konstruktivnu saradnju i obostranu korist, te pruža prilike za razvoj drugim zemljama putem svojeg vlastitog napretka, omogućavajući da ljudi širom sveta imaju koristi od kineskog razvoja.

„Da bi se neko uzdigao, prvo mora pomoći drugima da se uzdignu“. Izgradnjom zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva tokom kineske modernizacije, kineski narod će se udružiti sa narodima sveta kako bi stvorili bolju budućnost.

2. Lepota i zajedništvo — Kineske ideje koje odjekuju svetom

Zajednica zajedničke budućnosti čovečanstva prepoznaje isprepletanost budućnosti svih naroda, da različite grupe treba da sarađuju, žive u harmoniji i ostvaruju zajednički uspeh. Ta ideja predstavlja smernicu za međudržavne interakcije, u saglasju je sa međunarodnom zajednicom i svet je iščekuje se sa osećanjem nade. Takođe, ona pokazuje odgovornost i posvećenost Kine kao velike sile.

2.1 Suština zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva obiluje mnoštvom ideja i principa, uključujući otvorenost i inkluzivnost, pravednost i pravičnost, harmoničnu koegzistenciju, uzajamno učenje iz različitosti, kao i solidarnost i saradnju:

Otvorenost i inkluzivnost — Ne povlačenje granica na osnovu ideologija, ne ciljanje specifičnih subjekata, ne formiranje ekskluzivnih grupa, ne stvaranje zatvorenih “malih krugova”, već prihvatanje svih različitosti kao što okean prihvata sve reke.

Pravednost i pravičnost — Održavanje međunarodnog poretka zasnovanog na međunarodnom pravu, očuvanje autoriteta međunarodnog prava, osiguranje jednake primene međunarodnog prava, bez dvostrukih standarda, bez ideje “Ako se uklapa, koristi; ako ne, odbaci”.

Harmoničan suživot — Zemlje postižu miran zajednički život i zajednički razvoj na osnovu traženja sličnosti i poštovanja razlika, jer je vitalnost svetskog razvoja upravo u koegzistenciji raznolikosti.

Raznolikost i međusobno učenje — Raznovrsnost ljudske civilizacije je osnovna karakteristika sveta, a međusobna interakcija i učenje različitih civilizacija je važan pokretač napretka ljudskog društva.

Solidarnost i saradnja — “Interesi koji treba uzeti u obzir trebaju biti interesi svih”, jer se globalnim izazovima u razvoju ne može odupreti samostalno, već je međunarodna saradnja jedini izbor.

U martu 2013. godine, predsednik Si Đinping je prvi put predstavio koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva tokom posete Rusiji, pozivajući međunarodnu zajednicu da usvoji koncept o zajednici zajedničke budućnosti

koja je tesno povezana i neraskidivo isprepletana.¹

U septembru 2015. godine, u značajnom trenutku slavljenja 70-godišnjice od pobeđe u Drugom svetskom ratu i osnivanja Ujedinjenih nacija, predsednik Si Đinping je u Ujedinjenim nacijama predložio izgradnju novog tipa međunarodnih odnosa sa fokusom na saradnju i zajedničku dobit, objašnjavajući opšti okvir „pet koordinisanih aspekata“ za izgradnju zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva: uspostavljanje partnerskih odnosa zasnovanih na jednakosti i uzajamnom poštovanju; stvaranje bezbednosnog okruženja pravde, pravičnosti, zajedničkog doprinosa i deljenih koristi; traženje perspektiva razvoja zasnovanih na otvorenosti, inovacijama, inkluzivnosti i uzajamnoj koristi; promovisanje kulturne interakcije koja ističe harmoniju i prihvatanje različitosti; izgradnja ekološkog sistema koji poštuje prirodu i podržava održivi razvoj.²

U januaru 2017. godine, predsednik Si Đinping je održao ključni govor u sedištu UN-a u Ženevi, predlažući promovisanje izgradnje sveta koji je obeležen trajnim

1 https://www.gov.cn/ldhd/2013-03/24/content_2360829.htm

2 http://www.xinhuanet.com/world/2015-09/29/c_1116703645.htm

mirom, opštom bezbednošću, zajedničkim prosperitetom, otvorennošću, inkluzivnošću, kao i čistom i prelepom okolinom.¹ Ovi ciljevi produbljuju i proširuju koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva, pružajući jasniju sliku budućnosti čovečanstva: insistiranje na dijalogu i pregovorima radi izgradnje sveta trajnog mira; insistiranje na zajedničkoj izgradnji i deljenju radi izgradnje sveta opšte bezbednosti; insistiranje na saradnji i uzajamnoj koristi radi izgradnje sveta zajedničkog prosperiteta; insistiranje na razmeni i uzajamnom učenju radi izgradnje otvorenog i inkluzivnog sveta; insistiranje na zelenoj i niskougljeničnoj politici radi izgradnje čistog i lepog sveta.

Opšti okvir „pet koordinisanih aspekata” i pet ciljeva za svet obogaćuju koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva, pružajući važne smernice za politički, bezbednosni, ekonomski, kulturni i ekološki razvoj čovečanstva.

U skladu sa konceptom zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva, Kina predlaže izgradnju novog tipa međunarodnih odnosa, teži novom putu međudržavne

1 http://www.xinhuanet.com/world/2017-01/19/c_1120340081.htm

interakcije zasnovanom na međusobnom poštovanju, pravednosti i pravičnosti, saradnji i zajedničkoj dobiti. Kina sprovodi u delo pravi multilateralizam, pozivajući sve zemlje da učestvuju, doprinose i ostvare korist od svetskog mira i razvoja. Kina ističe zajedničke vrednosti čovečanstva — mir, razvoj, pravednost, pravičnost, demokratiju i slobodu, koje su takođe vrednosti koncepta zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva.

2.2 Kulturni koreni koncepta zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva

Koncept izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je sistem misli sa dubokim utemeljenjem u nauci. To je naučna primena suštine marksizma, nadgradnja temelja tradicionalne kineske tradicionalne kulture, koja harmonično povezuje ova dva pojma, istovremeno odražavajući trajna civilizacijska dostignuća i vrednosti koje su račiti narodi tokom vremena usvojili.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je važan teorijski napredak u prilagođavanju marksizma kineskom kontekstu. Njegova osnovna ideja i unutrašnja logika nasleđuju suštinsko učenje marksizma.

Marks je u “Ekonomsko-filozofskim rukopisima” iz 1844. godine napisao: “Čovek je društveno biće”. Takođe je u eseju “Teze o Fojerbahu” ukazao na to da “ljudska suština nije apstrakcija svojstvena pojedinačnim individuama. U stvarnosti ona je sveukupnost društvenih odnosa”. Procvat ljudskog života se može ostvariti samo u zajednici. Marks i Engels su u delu “Nemačka ideologija” istakli: “Samo u zajednici pojedinci mogu u potpunosti razviti svoje talente i u njoj stiču ujedno i svoju slobodu”. Koncept zajednice odgovara unutrašnjim zahtevima ljudske suštine i nužno se manifestuje kao prirodan izraz ljudske kolektivne suštine.

Prema marksističkoj teoriji, evolucija ljudske zajednice prošla je kroz sledeći istorijski proces: u pre-kapitalističkoj fazi, društveni oblik ljudske zajednice se zasnivao na krvnom srodstvu i rodbinskim vezama, stvarajući “prirodnu zajednicu”. Nakon ulaska u kapitalističku fazu, formirana je “imaginarna zajednica”, gde su pojedinci imali sposobnost da vrše proizvodnju i razmenu, prividno stičući slobodu, ali zapravo počinjući da se oslanjaju na “stvari” koji postoje u obliku imovine ili novca. “Imaginarna zajednica” ne može istinski predstavljati interese većine ljudi, te će u budućnosti

biti zamenjena “pravom zajednicom”, gde će svako postati gospodar svog sopstvenog života, nalazeći se u određenim društvenim odnosima i slobodno i svesno se baveći proizvodnjom i životom, svaki slobodan razvijeni pojedinac učestvuje kao individua i istinski dobija slobodu razvoja.

Koncept izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva predstavlja inovaciju i razvoj marksističke teorije “zajednice” u novim uslovima doba, otvarajući nove oblasti i perspektive teorije naučnog socijalizma.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva odražava ideje kineske tradicionalne kulture. On obuhvata pogled na svet kroz negovanje harmonije među narodima i promovisanja univerzalnog mira, društvene vrednosti mira i suživota, moralne vrednosti davanja prioriteta opštem dobru i traženje uravnoteženog pristupa moralnim obavezama i ekonomskim interesima, kao i ekološkim principima prepoznavanja jedinstva čovečanstva i prirode i pridržavanja zakona prirode.

Princip negovanja harmonije među narodima i univerzalnog mira podrazumeva promovisanje jednakosti i saradnje u savremenom svetu. Predsednik Si Đinping je

2013. godine na prvom delu sastanka lidera G20 istakao da zemlje treba da uspostave svest o zajednici zajedničke budućnosti, da zaista shvate propratni efekat jer su svi ljudi međusobno povezani i u dobru i u zlu, te da treba da saraduju uprkos konkurenciji i da teže obostranoj koristi. Treba uzeti u obzir interese drugih zemalja prilikom traženja svojih državnih interesa, kao i razvoj drugih zemalja prilikom traženja sopstvenog razvoja. Treba omogućiti da se razvoj svake zemlje poveže sa rastom drugih zemalja kako bi se postigao kaskadni efekat i pozitivno prelivanje.¹

Koncept mira i suživota znači međusobno poštovanje i uvažavanje. Kao što je rečeno u “Doktrini umerenosti”: “Sva bića se razvijaju i hrane bez međusobnog nanošenja štete, a putevi teku paralelno i postoje bez sukobljavanja.” Kina uvek zagovara miran stav prema različitim civilizacijama i državama, razumevanje razlika u političkim sistemima i vrednosnim idejama sa inkluzivnim duhom. U okviru globalne zajednice zajedničke budućnosti, pojam koegzistencije i zajedničkog prosperiteta naglašava značaj poštovanja kulturne raznolikosti i priznaje pravo svake

¹ http://www.xinhuanet.com//politics/2013-09/06/c_117249618.htm

zemlje da samostalno određuje svoj razvojni put.

Princip opšteg dobra kao prioriteta i traženja izbalansiranog pristupa moralnim obavezama i interesima služi kao teorijska osnova za doseganje pravičnosti, pravde, zajedničkih koristi i ishoda od kojih svi dobijaju. Tokom 70. zasedanja Generalne skupštine UN, predsednik Si je izložio samu suštinu globalne zajednice zajedničke budućnosti. On je naglasio potrebu uspostavljanja globalnih partnerstava kako na međunarodnom tako i na regionalnom nivou, zalažući se za novi pristup međudržavnim odnosima, zasnovan na dijalogu, a ne na konfrontaciji, i traženju partnerstva umesto saveza. U upravljanju svojim odnosima, velike zemlje treba da se pridržavaju principa bez sukoba, bez konfrontacije, uz međusobno poštovanje i saradnju u kojoj svi dobijaju. Štaviše, veće zemlje treba da tretiraju manje zemlje kao jednake i usvoje pravi pristup moralnim obavezama i ekonomskim interesima, sa moralnim obavezama kao prioritetom.¹

Principi prepoznavanja jedinstva čovečanstva i prirode i pridržavanja zakona prirode sadrže sistemsku ideju

1 http://www.xinhuanet.com/world/2015-09/29/c_1116703645.htm

poštovanja, prilagođavanja i zaštite prirode, što odražava koncepte i težnje kineske civilizacije o harmoničnom zajedničkom životu ljudi i prirode. Predsednik Si Đinping je mnogo puta naglasio da je priroda majka života, da su ljudi i priroda zajednica života, te da ljudi treba da čuvaju ekološku sredinu kao što čuvaju svoje oči, da tretiraju ekološku sredinu kao svoj život, i da posvete pažnju pitanju harmoničnog zajedničkog života između ljudi i prirode.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva brine o zajedničkoj budućnosti čitavog čovečanstva, zagovara vrednosnu orijentaciju uzajamne dobiti za sve strane širom sveta, teži ka izgradnji lepšeg sveta koji promoviše veću pravednost, solidarnost i saradnju, ističući neumornu nameru Komunističke partije Kine da promoviše mir i razvoj čovečanstva, pružajući uzvišen odgovor svim narodima i grupama širom sveta koji dele iste lepe želje i ideale.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva odražava zajedničku mudrost ljudske civilizacije i zajedničku težnju ljudskog društva. Čovečanstvo je u toku istorije stvorilo raznolike civilizacije koje žive u zajedništvu. Iako su

jezički nosioci različitih civilizacija različiti, imaju različite okvire razmišljanja i različite osnove verovanja, cilj mira i razvoja je zajednički, želja za uspostavljanjem pravednog i pravičnog poretka je zajednička, a težnja za ostvarivanjem demokratije i slobode je zajednička.

Mnoge civilizacije imaju kulturne vrednosti koje su zajedničke konceptu zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva. U centralnom delu kupole palate Saveznog parlamenta Švajcarske urezana je poslovice: “Jedan za sve i svi za jednog” (Unus pro omnibus, omnes pro uno)¹ Drevna indijska filozofska knjiga “Upanišade” predlaže da “svet predstavlja jednu veliku porodicu” (Vasudhaiva Kutumbakam).² U mnogim delovima Afrike postoji verovanje u “Ubuntu” misao, sa osnovnom idejom “Ja jesam zato što mi jesmo”. Na obali jezera Fešer u saveznoj državi Juta u Sjedinjenim Američkim Državama, postoji ogromno drvo staro 80.000 godina sa preko 40.000 stabljika koje povezuje jedinstven korenski sistem. Nazvano je “Pando”, što na latinskom znači “ja se širim”. “Pando” inspiriše ljude

1 <https://blog.nationalmuseum.ch/en/2020/04/one-for-all-all-for-one/>

2 <https://pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=1591742>

da shvate da, iako su nezavisne jedinice prividno nepovezane, zapravo imaju duboke veze. Zbog toga što svaka jedinka pruža hranjive materije celokupnom organizmu, ova 80.000 godina stara biljka može da izdrži poplave, suše, požare, štetočine i druge nepogode i uporno opstaje.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je izuzetno duboko ukorenjen u inkluzivnosti. On crpi izvanredne rezultate međusobnog prožimanja raznolikih civilizacija širom sveta, odražava univerzalne želje i zajedničke glasove celog čovečanstva, zbraja vrednosne uvide različitih naroda, verovanja i kultura, i reflektuje upravljačka iskustva i intelektualnu mudrost različitih regiona, zemalja i etničkih grupa.

2.3 Savremeni značaj zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva

Put ka napretku je ostajanje u koraku sa vremenom. Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva okuplja ljude iz svih zemalja kako bi tražili najveći zajednički interes mira, razvoja i stabilnosti, stvarajući najširi mogući konsenzus među zemljama sa različitim kulturnim miljeom i stepenom razvoja. On prevazilazi

zastarele ideje igre nulte sume, politike sile i hladnoratovske konfrontacije, postavljajući se kao jasan princip koji vodi trendove vremena i pravac napretka čovečanstva. Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva predstavlja kinesko rešenje koje se nudi u ključnoj prekretnici međunarodnog razvoja kako bi se zajednički suočili sa globalnim izazovima i stvorili bolju budućnost za čovečanstvo.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva doprinosi uspostavljanju pravednijeg i pravičnijeg međunarodnog sistema upravljanja. Međunarodna zajednica smatra da svet ne sme ići starim putem zakona džungle i igre nulte sume. Međutim, još uvek nema zajedničkog shvatanja o tome kako dalje unaprediti međunarodni sistem upravljanja i usmeriti ga ka pravednijem i pravičnijem razvoju, kao i kako da se zemlje uključe i podrže taj proces. U trenutku prekretnice u ljudskoj istoriji, podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva pokazuje pravac ka pravednosti i demokratizaciji u sistemu svetskog upravljanja.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti

čovečanstva znači da se insistira na jednakosti svih zemalja bez obzira na njihovu veličinu, odbija imperijalizam i politika sile, protivi se monopolizaciji međunarodnih poslova od strane malog broja zemalja, te poštuje pravo svake zemlje da samostalno izabere svoj društveni sistem i razvojni put, pri čemu globalna pitanja treba da se rešavaju kroz zajednički dijalog svih zemalja. Nijedna zemlja nema pravo da monopolizuje međunarodne poslove, određuje budućnost drugih zemalja ili monopolizuje prednosti razvoja.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva je u skladu sa trendovima ekonomske globalizacije. Iz istorijske perspektive, danas je međusobna ekonomska interakcija ljudi dublja i šira nego ikada pre, veze između zemalja su češće i tešnje nego ikada ranije, a otvaranje i integracija zemalja postali su neizbežan izbor za sve narode.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva znači podržavanje pravilnog smera ekonomske globalizacije, protivljenje bilo kakvim pokušajima tehnološke blokada ili razdvajanja, uvećavanje globalnog ekonomskog rasta zajedničkim snagama u duhu saradnje i uzajamne

dobiti, pravedno deljenje plodova ekonomskog razvoja među zemljama i različitim narodima, tako da nijedna zemlja ili osoba ne ostane u zapećku.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva odgovara svetskoj želji za trajnim mirom i opštom bezbednošću. U današnjem povezanom svetu, neke zemlje izazivaju konflikte i sukobe radi ostvarivanja svoje apsolutne bezbednosti. Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva znači promovisanje mira u ljudskom društvu, insistiranje na rešavanju međudržavnih nesuglasica i sporova putem dijaloga i pregovora, međusobno poštovanje legitimnih bezbednosnih interesa svake zemlje, zajedničko sprečavanje različitih bezbednosnih rizika, protivljenje neograničenom proširenju vojnih saveza i gušenju bezbednosnog prostora drugih zemalja, te nastojanje ka izgradnji novog tipa međunarodnih odnosa zasnovanog na uzajamnom poštovanju, saradnji i zajedničkoj dobiti, a bez konflikata i suprotstavljanja.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva otkriva novu viziju otvorenosti, tolerancije, razmene i međusobnog učenja u svrhu napretka ljudske

civilizacije. Podsticanje zajedničke izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva znači da se putem kulturne razmene prevazilaze kulturni rascepi, da se putem kulturnog međusobnog učenja nadmašuju sukobi civilizacija, da se putem kulturne inkluzije prevazilazi kulturna superiornost, da svaka kultura bude lepa na svoj način i da se teži zajedničkoj lepoti; znači prihvatanje raznolikosti puteva modernizacije različitih zemalja, podsticanje istraživanja razvojnih modela koji odgovaraju nacionalnim uslovima; znači promovisanje kreativne transformacije i inovativnog razvoja izvrsnih tradicionalnih kultura u procesu modernizacije, kako bi se ljudi različitih zemalja bolje upoznali i približili.

Civilizacije se ne rangiraju kao superiorne ili inferiorne, bolje ili gore, već samo imaju različite karakteristike i geografsko poreklo. Civilizacijske razlike ne bi trebale biti koren svetskog sukoba. Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva sadrži napredno razmišljanje o obliku ljudske civilizacije i precizno razumevanje trendova razvoja ljudske civilizacije, ona predstavlja vodilju za različite zemlje, narode i civilizacije,

odlučno postižući sve širi konsenzus i predvođeci ljudsko društvo ka budućnosti koja više obećava.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva pomoći će ljudima da se bolje suoče sa ekološkim izazovima i ostvare održivi razvoj. Zemlja je jedini dom u kojem čitava ljudska vrsta živi. Izgradnja lepog doma zajednički je san ljudi. Suočeni s ekološkom krizom, svi su ljudi međusobno povezani, u dobru i u zlu. Nijedna zemlja ne može sama sebi obezbediti dobrobit.

Podsticanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva znači zajedničko uspostavljanje čvršćih partnerstava za zeleni razvoj, zajedničko sprovođenje modernizacije u kojoj ljudi i priroda žive u harmoniji, zajedničko suočavanje s klimatskim promenama, te zajedničko čuvanje plave planete na kojoj ljudi žive.

3. Doprinositi svetu — Kineska praksa u službi dobrobiti celog čovečanstva

Od 2013. godine, usled nepokolebljive posvećenosti Kine, praksa izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva stabilno napreduje, ostvarujući višestruke prelaze

od “jednog vodećeg glasa” do “usklađenog višeglasja”. Koncept izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva sve više prodire u srca ljudi i sve je više prihvaćen i podržan od strane međunarodne zajednice, donoseći ogromne koristi svetu i stvarajući stvarnu dobrobit za ljude širom sveta.

3.1 Stalni napredak izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva na različitim nivoima i u različitim oblastima

Kina u multilateralnoj i bilateralnoj saradnji kontinuirano promoviše izgradnju zajednice zajedničke budućnosti na različitim nivoima i u različitim oblastima, doprinoseći globalnom miru i razvoju.

Na multilateralnom nivou, Afričko-kineska zajednica zajedničke budućnosti je prva regionalna zajednica zajedničke budućnosti koja je predstavljena. Najveća zemlja u razvoju na svetu i kontinent sa najvećim brojem zemalja u razvoju tesno su povezani svojom budućnošću. U martu 2013. godine, predsednik Si Đinping je nedugo nakon preuzimanja dužnosti predsednika države posetio Afriku i prvi put predstavio koncept politike iskrenosti i prijateljstva

prema Africi, kao i ispravnog shvatanja pravde i interesa. Tako je svečano proglasio da će Kina i Afrika zauvek biti pouzdani prijatelji i iskreni partneri, naglašavajući da “Kina i Afrika odavno predstavljaju zajednicu zajedničke budućnosti”. U proteklih deset godina, pod vođstvom i uz strateško planiranje lidera obe strane, Kina i Afrika neprekidno produbljuju saradnju na platformama kao što su inicijativa “Pojas i put” i Forum za saradnju Kine i Afrike, sa rezultatima koji obuhvataju različite oblasti poput ekonomije, trgovine, infrastrukture i unapređenja životnog standarda. Izgradnja zajednice zajedničke budućnosti između Kine i Afrike u novom dobu nastavlja da donosi dobrobiti za narod obe strane, čineći to primerom uspešne izgradnje zajednice zajedničke budućnosti između Kine i zemalja drugih regiona.

Nakon toga, izgradnja zajednice zajedničke budućnosti između Kine i Arapskog sveta, Kine i Latinske Amerike, Kine i Pacifičkih ostrva, Kine i ASEAN-a, Šangajske organizacije za saradnju, Kine i Centralne Azije stabilno napreduje, pri čemu povezane zemlje nastoje zajedno napredovati i ostvariti zajednički prosperitet, promovišući

širu međunarodnu podršku konceptu zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva, čime se neprekidno produbljuje izgradnja zajednice zajedničke budućnosti.

Na bilateralnom nivou, Kina je sprovela akcione planove, zajedničke izjave ili postigla važne sporazume o izgradnji bilateralne zajednice zajedničke budućnosti sa zemljama poput Laosa, Kambodže, Mijanmara, Indonezije, Tajlanda, Malezije, Pakistana, Mongolije, Kube, Južne Afrike, Vijetnama i drugih, praktikujući potpunu pokrivenost zajednicom zajedničke budućnosti čovečanstva sa pet centralnoazijskih zemalja na bilateralnom nivou, stvarajući uzor međudržavnih odnosa u novom dobu.

U različitim oblastima, Kina aktivno promoviše međunarodnu saradnju na relevantnim temama, pretvarajući koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva u konkretnu praksu kako bi se suočila sa različitim globalnim izazovima. Suočavajući se sa pandemijom koronavirusa, Kina je predložila izgradnju zajednice zdravlja i higijene čovečanstva; prepoznajući potrebu za uređenim načinom upravljanja virtuelnim prostorom, Kina je predložila izgradnju zajednice zajedničke budućnosti interneta;

suočavajući se sa rastućim rizicima nuklearne bezbednosti, Kina je predložila izgradnju zajednice zajedničke budućnosti nuklearne bezbednosti; suočavajući se sa sve složenijim problemima na moru, Kina je predložila izgradnju zajednice zajedničke budućnosti okeana; suočavajući se sa sve ozbiljnijim izazovima klimatskih promena, Kina je predložila koncepte kao što su zajednica života ljudi i prirode ili zajednica života na Zemlji.

Koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva nije samo raznolik i sveobuhvatan, već je i živopisan i aktuelan, rešavajući ne samo hitne probleme sa kojima se svet suočava danas, već i dugoročne probleme održivog razvoja ljudskog društva u budućnosti.

3.2 Inicijativa „Pojas i put“ efikasno implementira koncept zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva

Inicijativa “Pojas i put” je važno međunarodno javno dobro i platforma za međunarodnu saradnju koju Kina pruža svetu. Sa međusobnom povezanošću kao glavnom temom, inicijativa se pridržava principa konsultacija, izgradnje i deljenja dobiti, te promoviše otvoren, zelen i čist pristup saradnji, sa ciljem postizanja visokog

standarda, održivosti i blagostanja ljudi. Usredsređena na kvalitetan razvoj, neprekidno napreduje, promovišući “tvrdu povezanost” infrastrukture, “meku povezanost” pravila i standarda, kao i “emotivnu povezanost” naroda zemalja učesnica, stvarajući sve čvršće veze među zemljama učesnicama u oblastima infrastrukture, politike, trgovine, finansija pa i u međuljudskim odnosima, kako bi se promovisao koordinisani razvoj i postiglo zajedničko blagostanje. U proteklih 11 godina, inicijativa “Pojas i put” se proširila sa evroazijskog kontinenta na Afriku i Latinsku Ameriku, sa više od 150 zemalja i preko 30 međunarodnih organizacija potpisnica sporazuma o saradnji u okviru inicijative “Pojas i put”, a održana su i tri Međunarodna foruma saradnje “Pojas i put”, te je osnovano više od 20 platformi za multilateralnu saradnju u različitim stručnim oblastima.

Inicijativa “Pojas i put” postala je put saradnje, prilika i prosperiteta za Kinu i zemlje učesnice. Od 2013. do 2022. godine, ukupna spoljnotrgovinska razmena između Kine i zemalja učesnica premašila je 19,1 bilion dolara, uz godišnji prosečni rast od 6,4%; ukupne investicije između

Kine i zemalja učesnica premašile su 380 milijardi dolara.¹ U 2023. godini, obim uvoza i izvoza, kao i udeo u ukupnoj vrednosti kineske spoljne trgovine između Kine i zemalja učesnica dostigli su novi rekord.² Izgradnja ekonomskih koridora i međunarodnih transportnih ruta ostvarila je značajan napredak, dok su luke i pomorski putevi u zemljama učesnicama, izgradnja “Vazdušnog puta svile” i međunarodni multimodalni transportni koridori nastavili da se šire. Inicijativa “Pojas i put” snažno je unapredila sposobnost zemalja učesnica da se bore protiv siromaštva. Prema procenama Svetske banke, do 2030. godine, očekuje se da će investicije u okviru inicijative “Pojas i put” omogućiti da 7,6 miliona ljudi izađu iz ekstremnog siromaštva i 32 miliona ljudi da izađu iz umerenog siromaštva u zemljama učesnicama. Pored toga, Kina i zemlje učesnice aktivno šire saradnju u oblasti kulturnog turizma, obrazovanja, medija i trusta mozgova, uspostavljajući čvrste osnove za “povezanost srca naroda”. Saradnja u okviru inicijative “Pojas i put” takođe je postigla pozitivan napredak u oblastima poput

1 http://www.scio.gov.cn/zfbps/zfbps_2279/202310/t20231010_773682.html

2 https://www.gov.cn/lianbo/fabu/202401/content_6925700.htm

zdravstva, zaštite životne sredine, inovacija i izgradnje digitalnog Puta svile, a prostor za međunarodnu saradnju postaje sve širi.¹

Saradnja u okviru inicijative “Pojas i put” otvara novu eru temeljne saradnje i razvoja čovečanstva u 21. veku i postaje važna praksa u izgradnji zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva. Zemlje učesnice posvećene su koordinisanom razvoju i međusobnoj koristi, što efikasno podstiče unapređenje industrijske strukture i optimizaciju industrijskih lanca. Izgradnja kopnenih, morskih, vazdušnih infrastrukturnih mreža poboljšala je osnovne infrastrukturne kapacitete mnogih zemalja. Ravnopravnost u pregovorima i dijalog uklanjaju političke prepreke među zemljama učesnicama, dok je procvat trgovine podstakao međunarodne komercijalne transakcije. Razne olakšice ubrzavaju protok kapitala među zemljama učesnicama, a ekonomska razmena zasnovana na saradnji i obostranoj dobiti podstiče međusobnu kulturnu razmenu i promoviše razumevanje među narodima. U ljudskoj istoriji nikada nije postojala tako velika saradnja koja obuhvata toliko mnogo zemalja,

¹ http://www.scio.gov.cn/zfbps/zfbps_2279/202310/t20231010_773682.html

stanovnika, širok spektar oblasti i bogat sadržaj. Saradnja u okviru inicijative “Pojas i put” otvara ogroman prostor za razvoj sveta u 21. veku i postaje važna praksa za podsticanje zajedničkog razvoja čovečanstva i izgradnju zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva, sa važnim istorijskim značajem.

3.3 Tri globalne inicijative obogaćuju smisao zajedničke budućnosti čovečanstva

Od 2021. godine, predsednik Si Đinping je redom izneo inicijative za globalni razvoj, globalnu bezbednost i globalnu civilizaciju, kao smernice Kini u njenom zalaganju za globalni mir, unapređenje globalnog razvoja i podsticanje kulturne razmene i međusobnog učenja.

Inicijativa za globalni razvoj efikasno odgovara na snažne želje i hitne potrebe međunarodne zajednice, posebno velikog broja zemalja u razvoju, da ubrzaju ekonomski razvoj i ostvare održivi razvoj. Ta inicijativa ima za cilj rešavanje problema neujednačenog i nedovoljnog razvoja među državama i unutar država, pružajući smernice za svet u smeru saradnje radi razvoja, i dobila je široku podršku međunarodne zajednice.

U septembru 2021. godine, predsednik Si Đinping je prvi put izneo Inicijativu za globalni razvoj tokom Generalne debate 76. zasedanja Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, apelujući na međunarodnu zajednicu da ubrza implementaciju Agende održivog razvoja Ujedinjenih nacija do 2030. godine i izgradi zajednicu zajedničke budućnosti za globalni razvoj.¹ Najvažniji zahtev Inicijative za globalni razvoj je zadržavanje fokusa na ljudima; najvažnija ideja je zagovaranje izgradnje globalnih partnerskih odnosa zasnovanih na jedinstvu, jednakosti, ravnoteži i inkluzivnim partnerstvima za globalni razvoj. Inicijativa za globalni razvoj zagovara dosledno delovanje u pravcu postizanja jačeg, zelenijeg i zdravijeg globalnog razvoja.

Danas, Centar za promociju globalnog razvoja uspešno funkcioniše, a portfolio projekata Inicijative za globalni razvoj neprestano se proširuje. Preko 200 saradničkih projekata donose rezultate, podršku Inicijativi za globalni razvoj pruža preko 100 zemalja i međunarodnih organizacija, dok je preko 70 zemalja uključeno u “Grupu prijatelja Inicijative za globalni razvoj” osnovanu unutar Ujedinjenih

¹ https://www.gov.cn/xinwen/2021-09/22/content_5638597.htm

nacija.

Kina je uvek doprinosila globalnom razvoju. Kina čvrsto promoviše izgradnju otvorene svetske ekonomije i postala je glavni trgovinski partner sa preko 140 zemalja i regiona, te je potpisala više od 20 sporazuma o slobodnoj trgovini sa 28 zemalja i regiona. Kao najveća zemlja u razvoju na svetu i član “Globalnog juga”, Kina pruža pomoć drugim zemljama u razvoju koliko god može, pomažući im da unaprede svoje kapacitete za razvoj. Kina saraduje sa skoro 20 međunarodnih organizacija poput Svetskog programa za hranu, sprovodeći preko 130 projekata u skoro 60 zemalja kao što su Etiopija, Pakistan i Nigerija, koji pokrivaju oblasti poput smanjenja siromaštva, bezbednosti hrane, borbe protiv epidemije, klimatskih promena i tako dalje, što je koristilo preko 30 miliona ljudi. Kina pomaže Africi da ublaži pritisak duga i aktivno promoviše i sprovodi inicijativu G20 za olakšanje duga, potpisujući sporazume o olakšanju duga ili postižući saglasnost o tome sa 19 afričkih zemalja, te najviše doprinosi inicijativi G20 za olakšanje duga.¹

Globalna inicijativa za bezbednost je zasnovana na

¹ https://www.gov.cn/zhengce/202309/content_6906335.htm

principu neodvojivosti bezbednosti pojedinačnih zemalja od zajedničke sigurnosti, isprepletanosti konvencionalne i nekonvencionalne bezbednosti, prava i obaveza, kao i neraskidivoj vezi između bezbednosti i razvoja. Ona apeluje na članove međunarodne zajednice da usvoje sveobuhvatniji pristup suočavanja sa globalnim bezbednosnim pitanjima, te da sa jačim osećajem odgovornosti štite međunarodnu zajedničku bezbednost, što usmerava rešavanje međunarodnih sporova i očuvanje zajedničke bezbednosti.

U aprilu 2022. godine, predsednik Si Đinping je na godišnjem sastanku Boao azijskog foruma predstavio Inicijativu za globalnu bezbednost, ističući da je bezbednost osnova razvoja i da je ljudsko društvo nerazdvojna bezbednosna zajednica.¹ U februaru 2023. godine, Kina je objavila “Konceptualni dokument o Inicijativi za globalnu bezbednost”, iznoseći “šest principa koje treba slediti”, što dodatno objašnjava osnovne ideje i principe inicijative, fokusirane pravce saradnje, kao i platforme i mehanizme saradnje. Dokument naglašava da je vizija “zajedničke, sveobuhvatne, udružene i održive bezbednosti” ideja vodilja,

¹ https://www.gov.cn/xinwen/2022-04/21/content_5686424.htm

da je “poštovanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta svake zemlje” osnovni preduslov, da je “poštovanje Povelje Ujedinjenih nacija i njenih principa” osnovno načelo, da je “ozbiljan pristup legitimnoj bezbednosnoj zabrinutosti svake zemlje” bitan princip, da je “put dijaloga i pregovora pri rešavanju nesuglasica i sporova među zemljama na miran način” neophodan put, te da je “usklađivanje očuvanja bezbednosti u tradicionalnim i nekonvencionalnim oblastima” neophodan preduslov.¹

Inicijativa za globalnu bezbednost od svog osnivanja je široko prihvaćena i pozitivno sagledana od strane međunarodne zajednice. Trenutno je podržana i cenjena od strane više od 100 zemalja i međunarodnih organizacija, uključena je u mnoge bilateralne i multilateralne dokumente o saradnji između Kine i drugih zemalja i međunarodnih organizacija, dok se neke akcije saradnje stabilno sprovode. U okviru inicijative predstavljeno je 20 ključnih oblasti saradnje, obuhvatajući tradicionalna vojna bezbednosna pitanja kao što su aktuelni međunarodni i regionalni problemi, mirovne operacije, kao i nekonvencionalne

1 https://www.fmprc.gov.cn/wjbxw_new/202302/t20230221_11028322.shtml

bezbednosne oblasti poput klimatskih promena, informacija, biologije, svemira, veštačke inteligencije i javnog zdravlja, suočavajući se direktno sa najurgentnijim bezbednosnim pitanjima u današnjem međunarodnom društvu.

Kroz dug period, Kina je neprekidno posvećena tome da postane neophodna konstruktivna sila u očuvanju svetskog mira i stabilnosti. Od upornog podsticanja političkog rešenja pitanja Korejskog poluostrva i iranskog nuklearnog pitanja, do uspešnog posredovanja u obnavljanju diplomatskih odnosa između Saudijske Arabije i Irana, kao i objavljivanja dokumenata koji predstavljaju stav Kine u vezi sa krizom u Ukrajini i novim sukobima između Izraela i Palestine, aktivno promovišući primirje i zaustavljanje sukoba, Kina je uvek istrajna u svojoj iskrenosti i odgovornosti za očuvanje globalne bezbednosti.

Inicijativa za globalnu civilizaciju pokazuje visoko poštovanje Kine prema raznolikosti i jednakosti ljudske civilizacije, kao i predanost promovisanju razmene, uzajamnog učenja i zajedničkog prosperiteta između kineske i stranih civilizacija.

U martu 2023. godine, Si Đinping je na sastanku na

visokom nivou dijaloga Komunističke partije Kine i svetskih političkih stranaka predstavio Inicijativu za globalnu civilizaciju, naglašavajući da različite civilizacije imaju nezamenljivu ulogu u promovisanju modernizacije ljudskog društva i prosperiteta svetskog vrtloga civilizacija putem tolerancije, zajedničkog života, razmene i uzajamnog učenja.¹ Civilizacija postaje raznolika kroz razmenu i bogata kroz uzajamno učenje. Kina smatra da se civilizacije ne rangiraju kao superiorne ili inferiorne, bolje ili gore, već samo imaju različite karakteristike i geografsko poreklo. Razlike među civilizacijama ne bi trebale biti izvor svetskih sukoba, već bi trebale biti pokretač zajedničkog napretka čovečanstva. Inicijativa za globalnu civilizaciju ističe poštovanje objektivnih zakonitosti razvoja ljudske civilizacije, kao i ispravan stav i metode za postupanje sa odnosima između različitih civilizacija; istovremeno, naglašava važnost oživljavanja domaće civilizacije i stvaranja uslova za razvoj civilizacija drugih zemalja, te se zalaže za uzajamnu pomoć, harmonični zajednički život, uzajamno poštovanje, razumevanje i toleranciju.

1 https://www.gov.cn/xinwen/2023-03/15/content_5746950.htm

Kina je uspešno održala nekoliko značajnih događaja, uključujući i sastanak na visokom nivou Samita dijaloga Komunističke partije Kine i svetskih političkih stranaka, Konferencije dijaloga azijskih civilizacija i drugih događaja, te široko sprovodi bilateralnu i multilateralnu razmenu i saradnju političkih stranaka. Osim toga, promovira raznovrsne oblike građanske diplomatije, gradske diplomatije i javne diplomatije, organizuje bilateralne i multilateralne kulturne i turističke aktivnosti, međunarodne umetničke festivale i druge oblike kulturne razmene sa mnogim zemljama, podstiče uspostavljanje prijateljskih odnosa između gradova (pokrajina), te stvara nove platforme, okuplja nove snage i gradi novi konsenzus kako bi promovisala razmenu i razvoj različitih civilizacija. Snažno je podržala globalnu razmenu i uzajamno učenje civilizacija, što je opšte prihvaćeno od strane međunarodne zajednice.

Danas, svet prolazi kroz istorijske transformacije na do sada nezabeležen način. Tok istorije usmeren ka miru, razvoju, saradnji i zajedničkoj dobiti ne može se zaustaviti. Na raskrsnici punoj izazova, Kina jasno ističe promovisanje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva,

omogućavajući da racionalni ljudski konsenzus pokaže put napred i podstakne zajedničke napore da se ljudsko društvo unapredi i da zajedno prevaziđe izazove!

Kina je postavljanjem ideje izgradnje zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva stala na pravu stranu istorije, na stranu zajedničkih interesa većine zemalja, na stranu napretka ljudi. Kina se stalno trudi da bude graditelj svetskog mira, doprinose globalnom razvoju i bude čuvar međunarodnog poretka.

Izgradnja zajednice zajedničke budućnosti čovečanstva dobija sve veću podršku i vidljivost širom sveta. To je ispravan put ka održivom razvoju sveta, ali i zajednička budućnost ljudi na ovoj planeti.